

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سولوازه محرم

گریزهای روضه خوانی

الهیات محرم و محبت

رحیمی تنها، مجید، -
سوگواره محرم: گریزهای روضه خوانی
مجدید رحیمی تنها
قم: طوبای محبت، ۱۳۹۵
۳۳۲ ص:
ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۶-۱۰۵-۹
فیبا
کتابنامه: ص. ۲۳۱ - ۲۳۲: همچنین به صورت زیر نویس.
عنوان دیگر: روضه خوانی.
حسین بن علی علیه السلام امام سوم، ۳ - ۶۱ ق. - سوگواریه.
واقعه کربلا، ۶۱ ق.
عاشورا
شماره مذهبی - قرن ۱۳
BP ۳۶۰ / ۲ / ۳ ر ۹۷ / ۱۳۹۵
۳۹۷ / ۹۵۳۳
۴۱۲۱۷۴۹

سوگواره محرم

گریزهای روضه خوانی

مؤلف: مجید رحیمی تنها

انتشارات: طوبای محبت

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

چاپخانه: طه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۶-۱۰۵-۹

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

نشانی: قم، بلوار سمیه، خیابان عباس آباد (شهیدین)، پلاک ۱۱۲
۰۹۱۲۲۵۳۴۹۶۷ ۰۹۱۲۶۵۱۴۳۲۹ ۰۲۵-۳۷۸۳۲۱۴۳ ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۶۶

مرکز توزیع بین المللی کتب و آثار اسلامی رسالت غدیر

www.tobaymohebat.ir

info@tobaymohebat.ir

www.islamicbookshop.net

فہرست مطالب

- ❖ مقدمہ ۹
- شب اول : حضرت مسلم بن حقیل رضی اللہ عنہ ۱۵
- ◆ عطش مسلم رضی اللہ عنہ و سینه پر خون امام حسین رضی اللہ عنہ ۱۷
- ◆ جواب سلام سید الشہداء رضی اللہ عنہم بہ مسلم و مجلس یزید ۲۰
- شب دوم: وورود بہ کربلا ۲۷
- ◆ سی ہزار نفر دور عزیز زہرا رضی اللہ عنہا ۲۹
- ◆ غربت و اسارت ۳۳
- شب سوم: حضرت رقیہ رضی اللہ عنہا ۳۷
- ◆ پرنده غرق بہ خون و گریہ دو نازدانه ۴۱
- ◆ سر بریدہ در آغوش چند نفر ۴۴
- ◆ گریہ ملائکہ در شب دفن دو فاطمہ رضی اللہ عنہما ۴۶
- ◆ عصر عاشورا و آتش خیام... خرابہ شام ۴۹
- ◆ خرابہ شام ۵۲
- ◆ منم گدای رقیہ رضی اللہ عنہا ۵۵

فهرست مطالب

- ❖ مقدمه ۹
- شب اول: حضرت مسلم بن عقیل علیه السلام ۱۵
- ◆ عطش مسلم علیه السلام و سینه پر خون امام حسین علیه السلام ۱۷
- ◆ جواب سلام سید الشهداء علیه السلام به امام و مجلس یزید ۲۰
- شب دوم: ورود به کربلا ۲۷
- ◆ سی هزار نفر دور عزیز زهرا علیها السلام ۲۹
- ◆ غربت و اسارت ۳۳
- شب سوم: حضرت رقیه علیها السلام ۳۹
- ◆ برنده غرق به خون و گریه دونازدانه ۴۱
- ◆ سر بریده در آغوش چند نفر ۴۴
- ◆ گریه ملائکه در شب دفن دو فاطمه علیهما السلام ۴۶
- ◆ عصر عاشورا و آتش خیام... خرابه شام ۴۹
- ◆ خرابه شام ۵۲
- ◆ منم گدای رقیه علیها السلام ۵۵
- ◆ غسل شبانه دو فاطمه علیهما السلام ۵۷

- شب چهارم: حضرت حر بن یزید ریاحی رضی الله عنه ۶۱
- ◆ جناب حر بن یزید ریاحی ... حضرت ابوالفضل رضی الله عنه ۶۳
- شب پنجم: حضرت عبد الله بن الحسن رضی الله عنه ۶۷
- ◆ حضرت عبدالله بن حسن؛ ... گودال قتلگاه ۶۹
- شب ششم: حضرت قاسم بن الحسن رضی الله عنه ۷۳
- ◆ قتل بی زره ۷۵
- ◆ کی برای یادگار برادر در پنج جا ۷۷
- ◆ غمناک تر از سوسی ۸۱
- شب هفتم: حضرت عمر رضی الله عنه ۸۵
- ◆ عباهای خوتین ۸۷
- ◆ مادران غم دیده و اطفال تشنه ۹۱
- ◆ دوشش ماهه ۹۴
- ◆ مدال مظلومیت ۹۷
- ◆ بیرون کشیدن تیر از بدن عزیزان ۱۰۰
- ◆ گریه هایی با صدای بلند از ارباب بی کفن ۱۰۳
- شب هشتم: حضرت علی اکبر رضی الله عنه ۱۰۵
- ◆ دلداری به بابا ۱۰۷
- ◆ خضاب با خون عزیزان ۱۱۰
- ◆ ذبح اسماعیل؛ ... مصیبت جوان امام حسین رضی الله عنه ۱۱۲
- ◆ بدن ارباً ارباً ۱۱۷
- ◆ پیر شدن امام حسین رضی الله عنه در غم علی اکبر رضی الله عنه ۱۲۱

- شب نهم: حضرت ابوالفضل العباس علیه السلام ۱۲۷
- ◆ چشمان پر خون ۱۲۹
- ◆ مگر تو کربلا بودی؟ ۱۳۳
- ◆ گریه هنگام ولادت برای لحظه شهادت ۱۳۵
- ◆ داغ بر برادر ۱۳۸
- شب عاشورا ۱۴۳
- ◆ بی تابى حضرت زینب علیها السلام ۱۴۵
- ◆ استغاثه در لحظات آخر ۱۴۸
- ◆ همسر علی بن مظاہر و کویبان ۱۵۲
- روز عاشورا ۱۵۷
- ◆ روضه خوانی امام عصر علیه السلام و بازگشت ذوالجناح ۱۵۹
- ◆ اعمال حج در روز گرم طف ۱۶۲
- ◆ وداع خواهر و برادر ۱۶۵
- ◆ درخواست پیراهن کهنه هنگام وداع ۱۷۰
- ◆ نمازی غرق در خون ۱۷۲
- ◆ عطش ۱۷۷
- ◆ افتادن از روی اسب ۱۷۹
- ◆ خون‌های به آسمان پاشیده ۱۸۳
- شب یازدهم: شام غریبان ۱۸۷
- ◆ تسلیت با تازیانه ۱۸۹
- ◆ گناه، متفرقه ۱۹۳

- ◆ گریه در گهواره... گریه‌های روز عاشورا ۱۹۵
- ◆ شمشیرها بر بوسه گاه پیغمبر ﷺ ۱۹۷
- ◆ ملائکه طاقث شنیدن گریه امام حسین ﷺ را ندارند ۲۰۰
- ◆ خبر دادن جبرئیل از شهادت ۲۰۱
- ◆ سر بر بال جبرئیل... سر روی خاک گرم کربلا ۲۰۴
- ◆ گریه‌های حضرت زهرا ﷺ ۲۰۶
- ◆ بر بوسه‌های پیغمبر ﷺ ۲۰۸
- ◆ روضه خراسانی ۲۱۱
- ◆ پیراهن یوسف... پیراهن خونین عزیز زهرا ﷺ ۲۱۳
- ◆ نجات کوفیان از تشنگی و تلافی دو عاشورا ۲۱۶
- ◆ نجات لشکر دشمن از تشنگی و تلافی در عاشورا ۲۱۸
- ◆ وداع با قبر پیامبر ﷺ ۲۲۱
- ◆ وداع با مادر پهلوشکسته ﷺ ۲۲۴
- ◆ لطف امیرالمومنین ﷺ به دشمن و تلافی در عاشورا ۲۲۶
- ◆ زهرا ی اطهر ﷺ روضه خوان قیامت ۲۲۸
- ◆ فهرست منابع ۲۳۱

لیپیک

❖ مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين وصلّى الله على سيدنا ونبينا
محمد وآله الطاهرين برعنة الله على أعدائهم أجمعين.

خداوند متعال در قرآن کریم جبرئیل حضرت خاتم الانبیا ﷺ را
موده به اهل بیت ﷺ دانسته است. گریستن بر مصائب ایشان از بهترین
نشانه های محبت و موده است. در روایات متبرک، مصومین ﷺ ما را
تشویق و ترغیب به گریستن در مصائب خود فرمودند.

قال ابو عبدالله ﷺ: ... وَأَرْحَمُ تِلْكَ الْأَعْيُنَ الَّتِي جَرَتْ
دُمُوعُهَا رَحْمَةً لَنَا وَأَرْحَمُ تِلْكَ الْقُلُوبَ الَّتِي جَزَعَتْهُ
أَحْتَرَقَتْ لَنَا وَأَرْحَمُ الصَّرْحَةِ الَّتِي كَانَتْ لَنَا

در ضمن دعای امام صادق ﷺ برای زوار سیدالشهدا ﷺ آمده:
بار الها!.... ترحم نما بر.... آن دیدگانی که اشکش به جهت

(محبت و) مهربانی که به ما دارند جاری شده، بر آن دل‌هایی که بی تاب شده و برای ما سوخته و گداخته و بر آن فریادهایی که برای ما زده شده است.

قَالَ مولانا علی بن موسی الرضا علیه السلام: مَنْ تَذَكَّرَ مُصَابِنَا وَبَكَى لِمَا اَزْتَكَبَ مِنَّا كَانَ مَعَنَا فِي دَرَجَتِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ ذَكَرَ بِمُصَابِنَا فَبَكَى وَابْكَى لَمْ تَبْكِ عَيْنُهُ يَوْمَ تَبْكِي الْعُيُونُ وَمَنْ جَلَسَ مَجْلِسًا يُحْيَا فِيهِ اَمْرًا لَمْ يَمُتْ قَلْبُهُ يَوْمَ تَمُوتُ الْقُلُوبُ .

هر کس در مجلس‌ها ما را یاد کرده و بر آن (ظلم‌هایی) که به ما روا داشته‌اند بگیرد در قیامت با ما و در درجه ما خواهد بود. و هر کس مصایب ما را یاد کرده و اشکش جاری شود یا شخص دیگری را بگیراند در روزی (قیامت) که همه چشم‌ها گریانند چشم این شخص گریان نخواهد بود...

قال الامام الصادق علیه السلام: نَفْسُ الْمَرْءِ لَظْأَمِنَا تَسْبِيحَ وَ هَمَّهُ لَنَا عِبَادَةٌ وَ كَيْثَمَانُ سِرِّتَانَا جِهَادٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ علیه السلام يَحِبُّ أَنْ يُكْتَبَ هَذَا الْحَدِيثُ بِالذَّهَبِ .^۲

سید پیمان

۱. امالی شیخ صدوق علیه السلام ص ۷۳، عیون اخبار الرضا علیه السلام ج ۱ ص ۲۹۶، وسایل الشیعه ج ۱ ص ۱۴، ۵۰۲، بحار

ج ۴۴ ص ۲۸۷

۲. کافی ج ۲ ص ۲۲۶، امالی شیخ طوسی علیه السلام ص ۵۱۱، امالی شیخ مفید علیه السلام ص ۳۳۸

نفس کشیدن کسی که به خاطر ظلم‌هایی که به ما شده محزون و غم زده است تسبیح، و هم و غم او برای ما عبادت است.....

امامان معصوم علیهم‌السلام هنگامی که شاعران و مرثیه سرایان خاندان پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم به حضورشان شرفیاب می شدند آنان را مورد دلجویی و تشویق قرار داده، عمل آن‌ها را نوعی دفاع از مکتب اهل بیت علیهم‌السلام تلقی کرده، و آن‌ها را در خواست می کردند که در محضرشان مرثیه سرایی کنند. در روایتی بعد از روضه خوانی یکی از شعرا در محضر امام صادق علیه‌السلام، حضرت به تندی گریه می کردند که قطرات اشک بر روی صورت و محاسن شریفش جاری شد. سپس فرمود:

وَاللّٰهِ لَقَدْ شَهِدَكَ مَلَائِكَةُ اللّٰهِ الْمَقْبُورُونَ كَاهُنَّا يَسْمَعُونَ قَوْلَكَ فِي الْحُسَيْنِ عليه السلام وَلَقَدْ بَكَوْا كَمَا بَكَيْنَا وَكُنَّا أَتَمُّ أَجِبَ اللّٰهُ لَكَ يَا جَعْفَرُ فِي سَاعَتِكَ الْجَنَّةِ بِأَسْرِهَا وَغَفَرَ لَكَ فَتَنَ إِلَّا أَنْ يُدْرِكَ قَالَ نَعَمْ يَا سَيِّدِي قَالَ مَا مِنْ أَحَدٍ قَالَ فِي الْحُسَيْنِ عليه السلام شِعْرًا كَسِي وَأَبُكِي بِهِ إِلَّا أَوْجَبَ اللّٰهُ لَهُ الْجَنَّةَ وَغَفَرَ لَهُ.^۱

به خدا قسم! ملائکه مقرب خداوند در اینجا حاضر بودند و روضه

۱. حضرت باقرالعلوم علیه‌السلام پس از شنیدن اشعار کمیت گریست و سپس فرمود: ... لَكَ مَا قَالَ رَسُولُ

اللّٰهِ صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم لِحَسَنَ بْنِ نَابِئٍ: لَنْ يَزَالَ مَعَكَ رُوحُ الْقُدْسِ مَا ذَبَيْتَ عَنَّا اَهْلَ الْبَيْتِ ..... کافی ج ۸ ص ۱۰۲

۲. رجال کشی ص ۲۸۹، بحار ج ۴۴ ص ۲۸۲-۲۸۳. وسائل الشیعه ج ۱۴ ص ۵۹۳-۵۹۴، عوالم ج ۱۷ ص ۵۴۱

خوانی تو برای امام حسین علیه السلام را شنیدند و بیشتر از آنچه ما گریه کردیم گریستند! خداوند در این ساعت بهشت را بر تو واجب گردانید و جمیع گناهان تو را آمرزید.... هر کس در مورد امام حسین علیه السلام شعری بخواند و گریه کند یا کسی را بگریاند خداوند متعال بهشت را بر او واجب و او را مورد آمرزش قرار می دهد.

در حدیث دیگری حضرت به یکی از مرثیه سرایان فرمود:

مَنْ أَنْشَدَ فِي الْحُسَيْنِ عليه السلام شِعْرًا فَبَكَى وَأَبَكَى عَشْرًا كُتِبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَمَنْ أَنْشَدَ فِي الْحُسَيْنِ شِعْرًا فَبَكَى وَأَبَكَى خَمْسَةً كُتِبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ وَمَنْ أَنْشَدَ فِي الْحُسَيْنِ شِعْرًا فَبَكَى وَأَبَكَى وَاحِدًا كُتِبَتْ لَهُمَا الْجَنَّةُ وَمَنْ ذَكَرَ الْحُسَيْنِ عليه السلام عِنْدَهُ فَخَرَجَ مِنْ عَيْنَيْهِ [عَيْنَيْهِ] مِنَ الدَّمْعِ مَقْدَانٌ سَنَاحٌ ذُبَابٌ كَانَ ثَوَابُهُ عَلَى اللَّهِ وَلَمْ يَرِضْ لَهُ بِدُونِ الْجَنَّةِ.

هر کس برای امام حسین علیه السلام شعری بخواند و اشک بریزد، یا ده نفر را بگریاند پاداش او بهشت است. هر کس برای امام حسین علیه السلام شعری بخواند و اشک بریزد یا پنج نفر را بگریاند پاداش او بهشت است. هر کس برای امام حسین علیه السلام شعری بخواند و اشک بریزد یا یک نفر را بگریاند پاداش هر دو بهشت است. هر کس مصایب حسین علیه السلام را یاد

بپوشید

کند و به اندازه بال مگسی از چشم او اشک جاری شود ثواب او با خداست و خداوند برای او به کم‌تر از بهشت راضی نخواهد شد.

برای عمل کردن به این احادیث یکی از راه‌هایی که اهل بیت علیهم‌السلام نیز در بعضی موارد از آن استفاده کرده‌اند گریزهای روضه خوانی است. کتابی که در پیش رودارید در حقیقت قطره‌ای از دریای مصیبت اهل بیت علیهم‌السلام است که به زبان مرثیه بیان شده است. ذاکرین اهل بیت علیهم‌السلام و طلاب عزیزی که در موضوع روضه خوانی کم‌تر وقت صرف کرده‌اند، اُنس با این کتاب می‌تواند کمک بزرگی به ایشان در مسیر احیای امر اهل بیت علیهم‌السلام باشد.

در انتها با کمال شرمندگی و روسپاهن از مولایم حضرت بقیه الله الاعظم ارواحنا فداه تقاضا دارم که این هدیه ناچیز را این عبد گنهگار بپذیرد و این کم‌ترین را از سر سفره کریمانه خویش دور نازد...

﴿وَكَلْبُهُمْ بِاِسْطِ ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ...﴾ يَا وَلِيَّ اللَّهِ اِنْ يَنْبَغِي وَ
بَيْنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ذُنُوبًا لَا يَأْتِي عَلَيْهَا اِلَّا رِضَاكُم - فِخْرَتِ كِن
اِنْتَمَنَكُم عَلٰى سِرِّهِ وَاسْتَرْعَاكُم اَمْرَ خَلْفِهِ وَ قَرْنَ طَاعَتِكُمْ
بِطَاعَتِهِ لَمَّا اسْتَوْهَبْتُمْ ذُنُوبِي وَ كُنْتُمْ شَفَعَائِي^۱

۱. سوره کهف آیه ۱۸

۲. زیارت جامعه کبیره